

Informasjon om Swaptioner

Her kan du lese generell informasjon om swaptioner som kan handles med Danske Bank. Swaptioner kan inngås som en OTC-transaksjon med Danske Bank som motpart.

HVA ER EN RENTESWAPTION?

En renteswaption er en opsjon på en renteswap.

Ved kjøp av en swaption får man retten til å inngå en renteswap på betingelser som er bestemt på forhånd. Hvis man utnytter en swaption, trer den underliggende renteswappen i kraft, og man utnytter sin rett til enten å betale eller motta en på forhånd avtalt fast rente i en på forhånd avtalt periode. Som kjøper skal man betale en premie til selgeren, når man kjøper swaptionen.

SWAPTIONSTYPER

I en *payer* swaption har kjøperen rett til å inngå en renteswap som betaler av fast rente.

I en *receiver* swaption har kjøperen rett til å inngå en renteswap som mottaker av fast rente.

I *europiske* swaptioner gjelder retten til å etablere en renteswap kun på en bestemt dato: forfallsdato for swaptionen.

Amerikanske swaptioner kan utnyttes på et hvilket som helst tidspunkt i swaptionens løpetid.

En *Bermudaswaption* er en miks mellom en europeisk og en amerikansk swaption. Den kan utøves på forhåndsbestemte datoer i løpet av swaptionens løpetid - eksempelvis hver sjettede måned.

En swaption kan tilpasses individuelle behov. Eksempler på parametre, som kan avtales før man inngår swaptionen, inkluderer:

- vilkårene for den underliggende swappen, herunder hovedstolen, rentebetalingsfrekvens, rentekonvensjon osv. (se faktaarket om rentebytteavtale for ytterligere opplysninger)
- swaptionens løpetid og type
- swaptionens avtalerente, og
- avregning (fysisk avregning eller kontant avregning).

Swaptionens løpetid er perioden fra startdato til forfallsdato for swaptionen. Swaptionens forfallsdato er startdatoen for den underliggende swappen (kun for europeisk swaption). Ved forfall vil kjøperen utnytte swaptionen, hvis den underliggende swappen har en positiv markedsverdi.

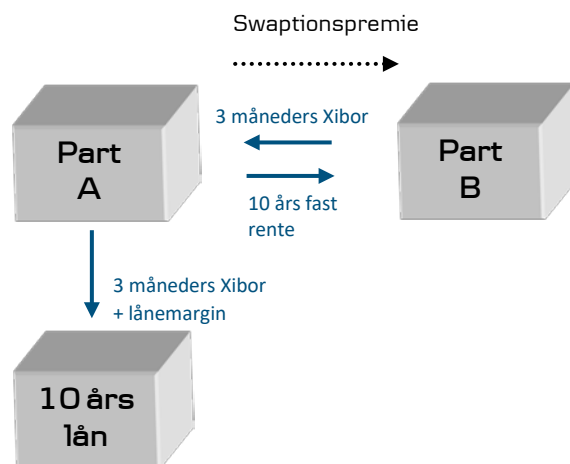
Ved fysisk avregning inngår kjøperen renteswappen på opsjonens forfallsdato, og ved kontant avregning utbetales den positive markedsverdien for den underliggende swappen til kjøperen av swaptionen. I sistnevnte tilfelle etablerer kjøperen ikke en renteswap.

BRUK AV SWAPTIONER

Følgende er et eksempel på hvordan en swaption kan brukes.

I eksemplet vist i figuren har A tegnet et lån med en løpetid på 10 år. Renten er flytende og fastsettes hver tredje måned. A har en samlet rentebetaling hver tredje måned på Xibor-renten pluss en lånemargin.

A vil gjerne sikre lånet mot stigende renter, men vil også gjerne dra fordel av den flytende renten hvis denne ikke stiger over et bestemt forhåndsavtalt nivå (swaptionens avtalerente).

Kjøpet av en payer swaption kan redusere risikoen for at renten stiger. Hvis renten stiger, kan A utnytte swaptionen og inngå en renteswap som betaler av en fast rentesats. Hvis swaprenten er under avtalerenten på utøvelsesdatoen, utnyttes swaptionen ikke, og A har fortsatt lån med flytende rente.

PRISING AV SWAPTIONER

Prisen (premien) på en swaption fastsettes på bakgrunn av følgende faktorer:

- opsjonstypen (payer, receiver, amerikansk, europeisk, Bermuda)
- markedsprisen på den underliggende swappen (markedsprisen tilsvarende den faste renten på en renteswap, som starter på swaptionens forfallsdato)
- vilkårene for den underliggende swappen
- swaptionsavtalerenten
- den forventede risiko (volatilitet) i den underliggende swaprenten, og
- swaptionens forfallsdato.

Som tidligere nevnt, kan europeiske swaptioner kun utnyttes på en bestemt dato, Bermudaswaptioner på en rekke avtalte datoer og amerikanske swaptioner på hvilket som helst tidspunkt i swaptionens løpetid.

Jo flere utnyttelsesdatoer en swaption har, desto høyere er premien. Derfor er amerikanske swaptioner dyrere enn Bermudaswaptioner, som i sin tur er dyrere enn europeiske swaptioner.

- Den forventede risiko (volatilitet)
Store prissvingninger i den underliggende swaprenten vil øke sannsynligheten for at swaptionen utnyttes, hvilket øker premien.

- Swaptionsavtalerenten
Avtalerenten i forhold til markedsrenten påvirker størrelsen av swaptionspremien.

For payer swaptioner gjelder det at jo lavere avtalerenten er, desto høyere er premien. Jo lavere (bedre) rentesatsen er, jo mere attraktiv er retten til å betale en fast rente i den underliggende renteswappen, og jo dyrere blir swaptionen. På den andre side faller premien på swaptioner jo høyere avtalerente.

Det motsatte gjelder for receiver swaptioner: Jo høyere rente man mottar i den underliggende swap, desto høyere er premien på swaptionen og vice versa.

LØPETIDEN

Når man kjøper en swaption er premien høyere, jo lengre ut i fremtiden forfallstid er. Dette betegnes som swaptionens tidsverdi.

RISIKOFAKTORER

Det er viktig å bemerke, at det kan innebære en betydelig risiko å handle med swaptioner.

- Når man selger swaptioner:

Når man selger en swaption, er det risiko for at optionen utnyttes i form av en renteswap, som har en negativ verdi for selgeren. Tapet kan være ubegrenset og overstige opsjonspremien selger har mottatt.

I løpet av swaptionens løpetid vil markedsrenten og dennes forventede svingninger påvirke markedsverdien. Størrelsen av påvirkningen avhenger av opsjonstypen. Hvis man terminerer swaptionen før forfall, kan man oppleve et tap som tilsvarer den absolutte verdi av den negative markedsverden.

- Når man kjøper swaptioner:

Når man kjøper swaptioner, er tapsrisikoen begrenset til den betalte swaptionspremien.

SIKKERHET

Vi kan kreve at du stiller sikkerhet når du inngår en transaksjon med oss som motpart.

BESKATNING

Skattebehandlingen av gevinst eller tap på en swaption avhenger av om du handler som en privatperson eller på vegne av et selskap.

På grunn av kompleksiteten i de aktuelle skattereglene anbefaler vi at du rådfører deg med en regnskapsfører, skatterådgiver eller annen profesjonell rådgiver for å klargjøre konsekvensene for skatt og regnskapsforhold.